

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Velika proslava ob 20-letnici revolucije na Poljanah

Veličastno srečanje ob jubileju

Več deset tisoč udeležencev z vse Gorenjske - Snidenje borcev petih partizanskih enot - Poljane v zastavah in cvetju - Govoril je član IK CK ZKS Boris Zihel

POLJANE, 4. julija — KOMAJ SE JE DODOBRA ZDANILO, ZE SO V POLJANE ZACELI PRIHAJATI PRVI OBISKOVALCI. PRIPELJALI SO SE Z AVTOBUSI, KAMIONI, OSEBNIMI AVTOMOBILI IN MOTORNI MIKROKOLESI, BLIŽNJI SO PRIHAJALI KAR PES. PRISLI SO, DA SE UDELEŽIJO VELIČASTNE GORENJSKE PROSLAVE, DA DOKAZEJO, DA ZNAJO CENITI SADOVE REVOLUCIJE, DA POCASTIJO SPOMIN NA TISTE, KI SO ZA NJENO ZMAGO MORALI UMRETI... DO DEVETIH IN ČEZ JIH JE PRELEPA DOLINA GOSTOLJUBNO SPREJEMALA IN JIM NUDILA IZREDNE NARAVNE TRIBUNE.

NEKAJ PRED DEVETO SO ZBRANI NAVDUŠENO POZDRAVLJALI UDELEŽENCE PETIH BRIGAD, KI SO SE UDELEŽILE POHODOV SKOZI ZNANE GORENJSKE PARTIZANSKE KRAJE. ZA NJIMI SO PRIKORAKALI PRED TRIBUNO MLADINCI, KI SEDAJ DELAJO V MLADINSKIH DELOVNIH BRIGADAH V MARIBORU, CELJU IN TABORNIKI IZ VSEH GORENJSKIH TABORNIŠKIH ODRADOV.

OSREDNJA SVEČANOST SE JE ZACELA, KO JE KOMANDANT PARTIZANSKEGA POHODA GENERAL MAJOR RUDOLF HRIBERNIK-SVARUN RAPORTIRAL CLANU IK CK ZKS BORISU ZIHERLU, JESENISKI PRVOBORC IVAN VOVK-STEFAN JE ZA TEM POZDRAVIL VSE UDELEŽENCE ZBOROVANJA, PRAV POSEBNO SEVEDA GOSTE — STARE REVOLUCIONARJE, PRVOBORCE IN VIDNE POLITICNE PREDSTAVNIKE, KI SO SE ZBRALI NA SLAVNOSTNI TRIBUNI IN VSE BORCE, KI SO SE UDELEŽILI PARTIZANSKEGA POHODA. 400 GOLOBOV-PISMONOS JE PONESLO POZDRAVE S POLJAN V RAZNE KRAJE SLOVENIJE.

ZDRUŽENI GORENJSKI PEVSKI ZBORI TER JESENISKI IN JAVORNISKI RECITATORJI SO OB SPREMLJAVI JESENISKE GODBE NA PIHALA PRVIC IZVAJALI KANTATO PESNIKA MIHA KLINARJA IN SKLADATELJA RADOVANA GOBČA.

NA ZBOROVANJU JE GOVORIL ČLAN IK CK ZKS BORIS ZIHERL IN NJEGOV GOVOR V CELOTI PRINASAMO.

Kraj, neločljivo povezan z zgodovino delavskega gibanja na Gorenjskem

Tovarišice in tovariši!

Dvajset let je minilo od tistega julijskega dneva v letu 1941, ko se je nekje na robu Beograda sestal Politični biro Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije in pod vodstvom tov. Tita sprejel zgodovinski sklep o takojšnji

oboroženi vstaji proti tujim fašističnim okupatorjem in njihovim pajdašem iz vrst domače reakcije. Izrečen je bil tisti odločni in odlični »Združje«, o katerem smo od prvega dneva tuje okupacije vedeli, da mora neogibno priti, na katerega smo se v tistih usodnih dneh ne-

nelno pripravljali, pripravljali moralno, organizacijsko, vojaško. Tri dni po tem sklepu so počile prve puške komunističnega partizanskega odreda v osrčju Srbije in še isti mesec je plamen svetljude vstaje proti fašizmu zajel skoraj vso Jugoslavijo, prav do teh naših gorenjskih gozdov in gora, med katerimi smo se danes zbrali.

Kraj, na katerem smo se danes zbrali, ne sodi le med najlepše kotičke naše slovenske zemlje, marveč je hkrati neločljivo povezan z zgodovino delavskega gibanja na Gorenjskem. Od nekaj so bile Poljane kraj, kamor so jeseniški delavci prihajali praznovati Prvi maj; tu so bili mnogostevilni sestanki delavskih sindikatov, političnih in kulturno-prosvetnih organizacij; tu so se sbajali odbori delavske enotnosti in kovali načrte za vse močnejšo strle in akcijsko sposobnost delavskih vrst; tu je bilo neposredno pred aprilskim zločinom stare Jugoslavije, na dan 27. marca 1941, posvetovanje mladih jeseniških komunistov, na katerem jim je tovariš Boris Kraigher, sedanji predsednik Iz-

vršnega sveta LRS, tolmāčil glavno natančno in znanjo politično problematiko tistih dni — in tu je žandarmerijska menda zadujkrat utegnila nastopiti v obrambo Kranjske industrijske družbe in drugih domačih in tujih kapitalistov, ko je zbrane mladince presenečila, jih aretirala in odgnala v radovljske in potem v ljubljanske zapore. Tako je oblaet stare, buržoazne Jugoslavije še zadnje dneve njenega obstoja ravnala z ljudmi, ki so bili edini voljni in sposobni mobilizirati in organizirati najširše ljudske množice za obrambo pred tujimi fašističnimi agresorji, katerih oborožene trupe so nekaj dni kasneje vdrle preko jugoslovanskih meja, razkosale Jugoslavijo in posebej našo slovensko zemljo in prinesle jugoslovanskim narodom najbolj črno suženstvo, kar ga pozna njihova težka, trpljenja in bojev polna zgodovina.

Na Poljanah se je začelo zadnje poglavje boja proti buržoaziji

In ko je na Gorenjskem zagospodaril nemški fašistični okupator, so Poljane znova postale kraj ilegalnih sestankov, posvetovanj in snidenj. Tu so se porajali prvi odbori Osvobodilne fronte z gorenjskega območja; tu so se zbirali prvi partizani, katerih jedro so tvorili jeseniški kletarji. In od tu so odhajali na Mežaklo, na Poljuko in tja naprej, na Jelovico; tu prek so ves čas vojne vodile kurirske poti; v neposredni bližini Poljan, po gorovih Mežakle, je prišlo do prvih oboroženih spopadov z nemškimi fašisti, v katerih so padle prve žrtve našega osvobodil-

(Nadaljevanje na 4. strani)

S seje ObLO Jesenice

Da bi bilo manj nesreč Za Novo mesto ni denarja

Jesenice, 30. junija — Danes popoldan je bila pri Jelenu seja občinskega ljudskega odbora Jesenice. Razen predložene dnevnega reda je ljudski odbor na današnji seji na zahtevo posameznih odbornikov razpravljal tudi o nekaterih dopolnilnih zadevah.

Na današnji seji je ljudski odbor razpravljal tudi o poročilu delovne inspekcije za leto 1960. Eden izmed diskutantov, odbornik Stefan Nemeč, je med drugimi poudaril, da mora biti delovna inspekcija bolj učinkovita, ker ta še vedno rešuje stvari več ali manj samo nabelno. Po krajši razpravi so odborniki soglasno sprejeli poročila v zvezi higiensko tehnične zaščite pri delu in akleni — da bodo te predlagali vsem gospodarskim organizacijam. Priporočila določajo, da morajo delavski svetli podjetij večkrat razpravljati o

problematiki higiensko tehnične zaščite. Delovni kolektivi naj tudi zadolže posebne organe, ki bodo nenehno skrbeli za pravilno izvajanje predpisov s področja varnosti pri delu; prav tako pa morajo gospodarske organizacije v prihodnje bolj prizadeti razmišljati o izboljšanju delovnih pogojev.

Danes je ljudski odbor tudi dokončno rešil vprašanje sofinansiranja tovarne ravnega stekla v Novem mestu. Ta problem je bil namreč načet že na seji 7. junija letos. Ob tej priliki na so odbor-

niki zadolžili svet za družbeni plan in finance, da zadevo ponovno obravnava in o tem obvesti ljudski odbor na eni izmed prihodnjih sej. Smotnost in upravičenost sofinansiranja te tovarne s strani jeseniške občine je pristojni svet proučil in sprejel sklep, ki ga je predlagal ljudskemu odboru, da jeseniška občina spričo pomanjkanja denarnih sredstev, predvsem pa ša spričo nujnosti izgradnje turističnih objektov v gorenjski dolini ne more sodelovati pri gradnji tovarne ravnega stekla v Novem mestu. Navedeni predlog sveta so odborniki soglasno potrdili.

Med preostalimi točkami dnevnega reda je ljudski odbor na današnji seji potrdil tudi več zemljiških ter organizacijskih zadev s področja dela zavodov ter organov krajevnega samouprave.

Novo spominsko obeležje na Kupljeniku

V bregu pod Oblakovo hišo so v nedeljo, 2. julija, odkrili spominsko obeležje padlemu partizanu Poletu Meritu z Mlinega pri Bledu. Poide je padel na tistem mestu kot žrtve izdaje, začet od kroga nemških policistov. Star je bil 21 let. Družina Herble je med vojno veliko pretrpela. Oče je umrl v taborišču, brat pa je padel kot partizan na Koroskem. — Na spominski svečanosti pred obeležjem padlega borca se je v nedeljo zbralo precej ljudi. — V kratkem nagovoru se je pokojnika spomnil njegov soborec Anton Kundič, pevec pa so zapeli nekaj pesmi.

Odkritje spominskega obeležja na Poljanah Večer pred praznikom je minul v prijetnem partizanskem razpoloženju

Na predvečer velike proslave v okviru praznovanj 20. obletnice ljudske revolucije, so tu v ponedeljek, 3. julija, odkrili svojstveno spominsko obeležje. Po zamisli Ing. Keba so uredili prostor okrog petih skal, vklesali vanje spominski letnici 1941—1961 in verz jeseniškega pesnika Miha Klinarja ter uredili prilode. Skromno, a veličastno obeležje bo še pozni rodovom pripovedovalo o revolucionarni zgodovini tega kraja, o sestankih in zborih, ki so bili tu in o ljudeh, trdnih ko skale, ki so tu prizgali plamenico upora, revolucije.

Ob tej priložnosti se je na Poljanah zbralo nekaj tisoč jeseničanov in okoličanov, pa tudi precej gostov, med njimi tovariši Vinko Hafner, Janko Rudolf, Ivan Bertonec-Johan in Martin Kozir. Poljane so vse pričakale slavnostno okrašene. Ob pobočjih so plapolale državne in partijske zastave, veliko tribuno sta krasili stiki kovinarja-delavca in partizana, visoko na hribu pod Obranco pa je bilo izpisano ime, ki je inšpiriralo ves naš boj nekaj in danes: TITO. Tudi prireditveni prostor je bil že pripravljen. Skratka, Poljane so bile še lepše kot sicer, čeprav ni dvoma, da sodijo med najlepše naravne kotičke gorenjske zemlje. Ob dohodih k spomeniku so se postrojili številni prapori jeseniških sindikalnih podružnic. Prišli so tudi taborniki, ki so tu že nekaj dni na okrajnem zletu. — Svečanost je začel predsednik

ObLO Jesenice tov. Franco Treven. Nato je spregovoril jeseniški prvoborec, prvi socialistični župan na Jesenicah, tov. Vencelj Perko. Govoril je o zgodovini delavskega gibanja na Jesenicah in na Gorenjskem sploh. Orisal je pomen Poljan v tem gibanju in omenil najrevolucionarnejše dogodke, ki so se tu zvrstili. Nato je odkril spominsko obeležje. Po odkritju je godba na pihala z Javornika zaigrala nekaj partizanskih, pevski zbor z Javornika pa je zapel prav tako dve partizanski pesmi. Nastopili so tudi recitatorji z Javornika in iz kulturne skupine IX. korpusa, ki so pozneje ob tabornem ognju izvedli še partizanski miting. Na mitingu je skupina IX. korpusa nastopila v isti sestavi kot je nastopala v času NOB. V prijetnem, partizanskem razpoloženju se je zaključil večer pred praznikom.

Član IK CK ZKS Boris Zihel v spremljevalstvu general majorja Rudolfa Hribernika-Svaruna med ogledom vseh partizanskih enot, ki so bile na večeršnjih proslavah na Poljanah

20 LET LJUDSKE REVOLUCIJE

ARETACIJE NA JESENICAH

V drugi polovici julija 1941 je med jeseniškimi delavci začelo vse živahnije revolucionarno delo...

Zaradi take revolucionarne aktivnosti so Nemci začeli 5. julija z obsežnimi aretacijami. V treh dneh so aretirali ter odpeljali v internacije in zapore 606 oseb...

PROSLAVA V RADOVLJICI

V začetku julija 1942 leta so družbene in politične organizacije v takratnem radovljiškem okraju organizirale veliko tekmovanje v počastitev dneva vetaje...

PRIBOD ORGANIZATORJA

Dne 5. julija 1941 je prišel iz Ljubljane na Gorenjsko član CK KPS in član Glavnega štaba partizanskih odredov Slovenije Stanje Zagar...

ZLET V CELJU

Komunistična partija je s svojim ilegalnim delom v raznih društvih in organizacijah uspela 1935. leta močno razgibati revolucionarno razpoloženje...

FOUCNA EKSKURZIJA

Kamnik - Razen številnih izletov v tej sezoni bo tovarna Titan priredila še poučno ekakurzijo v Mariboru za svoje mladince in mladike...

VARSTVO OTROK SE VEDNO GLAVNA NALOGA

Krajevna - Minali mesec je bila v Kranju seja komisije za družbeno aktivnost žena, na kateri so govorili o delu in nalogah komisije in o glavnih točkah programa za leto 1961...

Prvikrat avtobus na Kupljeniku

Mala vasica nad Bohinjsko Belo - Kupljenik - je doživela v nedeljo, 2. julija, praznik, kakršnega že dolgo ne. Prvikrat v zgodovini tega kraja so po novi razširjeni in preurejeni cesti pribrneli avtomobili, kamioni in celo avtobus...

Nedeljska slovesnost ob otvoritvi nove, razširjene in preurejene ceste, ki vodi z Bohinjske Bele na Kupljenik, se je začela pred Mladinskim domom na Bohinjski Beli. Tamkaj se je ob tem svečanem dogodku zbralo več sto ljudi.

Ljudje in dogodki

SPOR OKROG PETROLEJSKIH VRELCEV

Pred dnevi so v Londonu sporčili, da bo odslej neodvisen še kaj Kuvajti po posvetovanju s tamkajšnjim šejkom postal neodvisna država...

predsednika Kasema. - Iraki predsednik Kasem je namreč izjavil, da je Kuvajti del iraškega ozemlja in se pri tem skliceval na zgodovino od otomanskega carstva dalje...

posvetovanje, ker je šejk zahteval, da se vrne v to arabsko organizacijo. - Kasem, da so v Kuvajtu prehudno dramatizirali Kasemovo izjavo...

državici pod pritiskom spošnega nacionalističnega gibanja v Afriki in Aziji, medtem ko si je pred tem zagotovila izkoriščanje podzemnih bogastev...

1. seja Mestnega odbora Bled

Dela že v začetku dovolj

V sredo, 28. junija, je bila na Bledu prva seja novega mestnega sveta. Izvoljen je bil na osnovi statuta občine Radovljica, potem ko je prenehala obstajati občina Bled...

Gostovanje folklorne skupine France Marolt na Bledu

Narodni plesi v odlični izvedbi

Akademski folklorne skupine France MAROLT iz Ljubljane je že znana blejskemu občinstvu z gostovanjem v minulih letih. V letošnji sezoni poetičnih prireditev pa se je na Bledu prvikrat predstavila s plesi in pesnimi pretekli četrtlet v Kaslini.

MALV OGLASI

- Prodajam: Prodajam kravo s prvim teletom. Maček 2, Preddvor 2893. Prodajam levi vzdiljvi štedilnik...

- KUPIM: Kupim enosobno stanovanje. Ponudbe oddati v oglašni oddelk pod -Plačam dobro in takoj- 2649.

- OSTALO: Solski odbor na Bledu razpisuje službeno mesto administratorja za finančno poslovanje. Za delovno mesto se predvideva polna 7-urna zaposlitev...

OBJAVE

- Razpis: Za vpis slušateljev v Tehniško šolo strojne stroke, Ljubljana, oddelk za odrasle v Skofji Loki...

Casopisno podjetje »GORENJSKI TISK« v Kranju sprejme več učencev za grafično stroko. Pogoj za sprejem je uspešno dokončana osemletka.

ZAHVALA Vsem, ki ste spremlili našega dragega moža, očeta, tasta, starega očeta JOZETA PORENTA, upokojenega železničarskega tehnika...

GORENJSKA TURISTIČNA ZVEZA KRANJ razpisuje natečaj fotografskih posnetkov z Gorenjske. Pogoj: Natečaja se lahko udeležijo vsaki amaterski ali poklicni fotograf.

